

Jaarverslag 2022

Stichting Wasjikwa

Wasjikwa dag - 9 juli 2022

Samen tegen Racisme - 17 maart 2022

Mapu Lente Ceremonie - 20 maart 2022

Met dank aan:

Vrienden van Wasjikwa, Carla Sabajo (workshopgever), Ryan Blanca, Joop van der Jagt, Elvira Vermaning, Aduanamo, Simyuru Tjaaroeme, Stichting Aralez, Olivia Williams, Malika Sillé, Linda Graskamp, Olivia Biswane, Julia Fung, Arno van Loon, Esther Maria Tucajana, Marieke Visser, Stichting Mulokot, Léon Ribas, Lisa Timpico, Idris Fredison, Stichting Stoeldraaier, Nathalie Petrocchi.

Foto credits:

Pakhuis de Zwijger, Aralez, Oscar Brak, Alisha van de Meer, Monique Sanches.

BESTUUR:

Martha Sabajo - Voorzitter

**Leander Vermaning - Secretaris
Penningmeester**

CONTACT:

Correspondentie adres:
Van Speijkstraat 119hs
1057 GT Amsterdam
Telnr: 06 45 57 57 88
Website: www.wasjikwa.com
Mail: wasjikwa@gmail.com

Volg ons op @wasjikwa via FB en Instagram

KvK: 864074050
BTW: 864074050B01
Bank: NL20TRIO0320557421

Stichting Wasjikwa is ontstaan in 2020 en officieel opgericht per 22-06-2022. Zij zet zich in voor het cultureel erfgoed van de inheemsen uit Suriname, in het bijzonder voor de cultuur van de Lokono. De stichting brengt publicaties uit, organiseert workshops en geeft lezingen en presentaties over de cultuur en geschiedenis van de inheemse gemeenschap. Dit doet zij in samenwerking met gelijkgestemden. Wasjikwa betekent in Lokono Djang 'Ons Huis', daar is iedereen welkom.

Inhoudsopgave

pagina 7		Voorwoord
pagina 9		Onze activiteiten in 2022
pagina 14		Column Martha Sabajo (voorzitter)
pagina 16		Jaarrekening en Vooruitblik 2023

Bigi Spikri - Herdenking overleden in Oosterpark Amsterdam 2022

Voorwoord

Wasjikwa is een tak aan de boom van onze voorouders. Onze wortels liggen diep in de aarde van de Guyana's, onze familienaam Sabajo stamt af van de Lokono, de Arowakken die een deel van Zuid-Amerika en het Caraïbisch gebied bevolken. Onze families komen uit de inheemse dorpen Matta en Casipora, gelegen in het district Para in Suriname. Door emigratie van de familie Sabajo in de jaren '70 tezamen met vele Surinaamse Nederlanders rondom de Onafhankelijkheid van Suriname, is de boom ook hier in de Nederlandse bodem geplant. Albert Sabajo wilde de cultuur van de Lokono herbeleven in zijn nieuwe woonplaats Haarlem en richtte met dit doel de sociaal-culturele vereniging Ikyoshie (Lichtpuntje) op in 1986. Het vonkje van de Lokono taal en cultuur moest blijven branden, ondanks de onvermijdelijke assimilatie, wanneer je in een ander land gaat wonen. Albert startte met het overdragen van Lokono Djang (de taal van de Lokono), traditionele dans & zang, en ambacht als de hangmat en klederdracht maken. Dit deed hij met name onder zijn eigen gemeenschap, maar wilde dit ook graag delen met Nederlanders. In Nederland zijn velen nog onbekend met het feit dat er ook inheemse volken in Suriname wonen, daar zag hij een taak weggelegd voor Ikyoshie.

In 2018 is Albert helaas overleden en volgens de culturele traditie hebben 1 jaar na zijn overlijden zijn jongere zus Martha en zijn nicht Leander een herdenking georganiseerd in het Volkenkundig Museum te Leiden. Op deze dag wilden zij stilstaan bij zijn levenswerk en het cultureel erfgoed van de Lokono. Naar aanleiding van deze dag hebben zij besloten om het vuurtje van Ikyoshie aan te steken in Wasjikwa. Wasjikwa betekent in Lokono Djang "Ons Huis" oftewel het gemeenschapshuis. Dit huis staat in elk inheems dorp in Suriname, hier komen de dorpsbewoners samen wanneer er dorpsvergaderingen plaatsvinden of belangrijke sociale gebeurtenissen waarbij alle dorpingen betrokken zijn. In 'Ons Huis' is iedereen welkom. Wij willen graag iedereen kennis laten maken met ons inheems cultureel erfgoed en geschiedenis rondom het vuur van Ikyoshie.

Anno 2023 leven er afstammelingen van de inheemse volken Lokono, Kaliña, Warao, Tiryo en Wayana uit Suriname in Nederland. Wij vormen een gemeenschap in diaspora en deze generatie is op zoek naar aanknopingspunten over hun afkomst. Wij willen meer weten over de cultuur van hun voorouders, hun eigen geschiedenis en verhalen met elkaar delen en praten over de toekomst van hun cultuur. De verbondenheid met Suriname is groot, velen gaan nog vaak terug naar hun familie of vieren vakantie in het land van herkomst. Er is een voortdurende culturele uitwisseling tussen de twee landen en men blijft elkaar beïnvloeden. Wasjikwa zet zich in voor het inheems cultureel erfgoed en wilt door haar activiteiten en publicaties zorg dragen voor kennisoverdracht en blijvende verbinding binnen de community.

Wasjikwa magazine:
 6. Inheemse Kunst & Ambacht
 7. Inheemse voeding
 8. Inheemse jongeren

ONZE ACTIVITEITEN IN 2022

INLEIDING

Dit is het eerste jaarverslag van onze stichting sinds onze oprichting in januari 2020. We hebben kleine stapjes gezet tot dit jaar, waarin we officieel een stichting zijn geworden. Dit jaar hebben wij ook voluit onze activiteiten kunnen organiseren na de coronaperiode. Allereerst zullen wij de doelstellingen, missie en visie uiteen zetten. Hierna volgen de activiteiten van onze organisatie in 2022 en wij eindigen dit verslag met onze financiële rapportage.

OPRICHTING STICHTING

Op 22 juni 2022 hebben Martha Sabajo en Leander Vermaning officieel Stichting Wasjikwa opgericht. Wij zijn heel dankbaar voor de financiële ondersteuning die wij hebben ontvangen van Stichting Stoeldraaier op voordracht van mw. Nathalie Petrocchi. In onze statuten zijn de volgende doelstellingen vastgelegd:

De stichting heeft als doel het onderzoek naar en het wekken van belangstelling voor het Lokono volk, in het bijzonder de geschiedenis, cultuur en taal van het Lokono volk. De stichting tracht haar doel te bereiken door: het uitgeven van een magazine, publicaties (op social media), het organiseren van bijeenkomsten en het meewerken aan manifestaties en evenementen.

MISSIE & VISIE

Ons Lokono cultureel erfgoed is kwetsbaar op dit moment. Er zijn steeds minder cultuurdragers in leven, die de cultuur, taal en inheemse waarden kunnen overdragen. Door invloeden als economische ontwikkeling en kerstening gaat er veel kennis verloren. De tijd dringt. Wasjikwa zet zich in voor het veilig stellen van het Lokono cultureel erfgoed. Daarnaast wil Wasjikwa de eigen geschiedenis, cultuur & tradities en waarden herstellen en herwaarderen. Zodat we weten waar we vandaan komen en wie onze voorouders waren. En we dit weer kunnen overdragen aan de volgende generaties. Samenwerken en krachtenbundeling zien we als een voorwaarde om ons doel te bereiken. Onze kernwaarden zijn **wederzijds respect, community en groei**.

Middels onderzoek, publicaties en publieke evenementen wil Wasjikwa het Lokono cultureel erfgoed zichtbaar maken en herstellen. We doen **onderzoek** naar (on)geschreven bronnen, objecten, ambacht, en andere (im)materiële kennis over de Lokono cultuur. We **publiceren** ons eigen Magazine, schrijven artikelen en posten op social media. We publiceren in co-creatie boeken over inheemse onderwerpen en stimuleren schrijvers met een inheemse achtergrond. Middels **workshops**, lezingen en evenementen organiseren wij al dan niet met partners ontmoetingen, dialoog en kennisoverdracht. We werken door publieke **optredens** aan de zichtbaarheid van de Lokono cultuur. Wasjikwa zoekt doelbewust **samenwerking** op met kunstenaars, culturele en maatschappelijke organisaties in Nederland en andere inheemse organisaties in Nederland, Suriname en internationaal via onze netwerk.

WASJIKWA MAGAZINE

In 2020 zijn wij reeds gestart met activiteiten maar helaas werd dit bemoeilijkt door de corona-epidemie vanaf maart '20. Om toch contact te behouden met de gemeenschap zijn wij een magazine begonnen. Wasjikwa magazine is een kwartaalblad, waar in elk nummer een thema wordt behandeld over een interessegebied dat de inheemse gemeenschap raakt. Zo hebben wij tot en met 2022 reeds 8 nummers uitgegeven met de volgende thema's:

- ✓ Ons begin
- ✓ Natuur
- ✓ Grondenrechten
- ✓ Lokono djang, onze taal
- ✓ Spiritualiteit
- ✓ Onze voeding
- ✓ Inheemse kunst & ambacht
- ✓ Inheemse jongeren

Geïnteresseerden kunnen Vriend van Wasjikwa worden en ontvangen 4x Wasjikwa magazine en korting voor onze workshops. Op deze manier willen wij contact behouden met onze achterban en hen informeren over onze activiteiten.

Wasjikwa heeft dit jaar een opdracht gekregen van onze samenwerkingspartner Stichting Aralez om een Special te maken van Wasjikwa magazine als naslagwerk van het jaarlijkse event Indigenous Liberation Day op 12 oktober, zie hiervoor uitgebreider het kopje Samenwerking. Voor dit magazine hebben wij sprekers en deelnemers geïnterviewd en een fotoreportage van dit event geplaatst. Ook voor 2023 mogen wij wederom een Special maken in opdracht van de coalitie Indigenous Liberation Movement.

WORKSHOPS

Wij organiseren workshops op het gebied van materieel erfgoed, zoals basis hangmat maken, kralenweven en traditionele schouderdoek knopen. Op deze manier willen wij het cultureel erfgoed behouden en overdragen. Qua locatie is het nog een zoektocht naar een geschikte ruimte in Amsterdam. De workshops vonden plaats in de Huiskamer van Philidelphia Zorg in Geuzenveld. Tijdens het werken delen we verhalen met elkaar en zo wordt ook belangrijke informatie uitgewisseld tussen de deelnemers.

In de periodes januari t/m maart – april t/m juni – sept t/m november hielden wij in totaal 15 bijeenkomsten voor de workshop basis hangmat en ketting weven. Tijdens de bijeenkomsten lieten wij op gezonde hapjes en wij hebben ook samen soep gegeten.

WASJIKWA DAG

In 2022 hebben wij voor het eerst een Wasjikwa dag georganiseerd op 9 juli met als thema 'Gezonde levensstijl x We loko khotong'. Dit thema is gekozen n.a.v. een boek uitgegeven door

de Vereniging van Inheemse Dorpshoofden (VIDS) in Suriname. Er is een rapport uitgegeven over gezonde voeding onder de inheemse gemeenschap in Suriname en met de bevindingen uit het rapport zijn er aanbevelingen gedaan aan de gemeenschap om hiermee zelf aan de slag te gaan. Wasjikwa wilde graag een aanbeveling uitvoeren en wel een gezonde activiteit organiseren voor onze gemeenschap. Op onze Wasjikwa dag hebben wij workshops georganiseerd over gezondheid en welzijn, waaronder een openingsceremonie door Olivia Biswane, ademsessie door Bly-ei Trainingen, lezing over gezonde voeding door Empower your Energy, dansworkshop door Kula Skoro en een meditatie- en klankconcert door Yslashy met aansluitend een heerlijke inheemse keuken met kadekra en kali (peperwater en cassave) en muziek van DJ Djora. Het was een heel waardevolle en gezellige middag en voor herhaling vatbaar.

Mapu ceremonie: Xrebellion Jongeren

Indigenous Liberation Festival - 12 oktober 2022:
Workshop Inheemse identiteit, Solidariteitsmars & 1492 Peoples Tribunal
Foto's: Oscar Brak

SAMENWERKING

Wasjikwa werkt sinds 2021 samen met Stichting Aralez (www.stichtingaralez.com). Deze organisatie houdt zich bezig met dekolonisatieprocessen in Nederland en zet zich in om de krachten te bundelen met andere grassroots organisaties. Aralez is de initiatiefnemer van de jaarlijkse Indigenous Liberation Day in het kader van Century of Indigenous Liberation in Amsterdam. Op deze dag in het jaar 1492 zette Christoffel Columbus voet aan wal op Caribisch grondgebied, om precies te zijn op het eiland Haïti. Dit wordt in de Amerikas nog steeds gevierd als Columbusdag, maar de inheemse volken van Abya Yala en Turtle Island vieren deze dag niet! Wij bevrijden ons van het narratief, dat er een 'Ontdekking' heeft plaatsgevonden en dat er sprake was van Terra Nullius (een Romeinse term voor leeg land) en dit doen wij middels het bewustwordingsproject Century of Indigenous Liberation. In aanloop naar 12 oktober heeft Wasjikwa seizoensceremonies mede-georganiseerd met het oog op communitybuilding en wederkerigheid. Op uitnodiging van Regeneratie Coöperatie en XRebellion Jongeren hebben wij ook met de milieubeweging een ceremonie gehouden teneinde onze coalitie te versterken. Tijdens het event op Indigenous Liberation Day werd er een solidariteitsmars vanaf de Dam naar de Kop van Java georganiseerd en aansluitend een 1492 People's Tribunal. In het Pakhuis de Zwijger volgde tevens een avondvullend programma met key-note spreker Chief Dada uit Brazilië, verschillende panels en culturele optredens. Wasjikwa heeft op deze avond een dialoog over Inheemse identiteit gehouden met twee panelleden uit de eigen gemeenschap, n.l. Olivia Williams en Malika Sillé. In de coalitie hebben de volgende partners deelgenomen aan Indigenous Liberation Day op 12 oktober: Aralez – MABIKAS Foundation – Free West Papua Campaign – De Amerikaanse Holocaust – Arts of Resistance – Milieudefensie – NieuwWij – Pakhuis de Zwijger en Wasjikwa.

COLUMN MARTHA SABAJO - VOORZITTER

Mijn eerste dag in Nederland zal ik nooit vergeten. Ik kwam in 1974 op Schiphol aan en wat zag ik alles was grijs, geen groen te zien aan de bomen, alles was zo grijs.

Dat was mijn eerste indruk van Nederland. Tot het moment dat ik binnen in huis stapte bij mijn oudere zus, bij wie ik tijdelijk zou verblijven. Er was mooie verlichting en mooi meubilair, dat maakte het meteen goed. Ik moest een winterjas dragen, want zonder jas was het zo koud in maart en april.

Ik ben ondernemend van nature. Het was en is niks voor mij om stil te zitten. Na een maand begon ik te solliciteren en dat lukte niet, want ik had geen enkele werkervaring. Tot mijn toekomstige man mij meenam naar een verzorgingshuis. Ik werd aangenomen als keukenhulp en dat heb dit met plezier gedaan. Ik ben er toen uitgestapt omdat ik een kind verwachtte. Ik vond dat een goede moeder niet moest werken maar thuis moet zijn om voor haar kind te zorgen. Helaas was dat een illusie, want na een half jaar kon ik geen vuile luiers meer zien, dus terug de maatschappij in.

Dit moest goed geregeld worden, zodat ik werken en thuis-zijn kon combineren om voor mijn kind te zorgen. Ik was inmiddels getrouwd en had een huurhuis. Dat was een grote verantwoordelijkheid, zo heb ik mijn leven gezien. Ik heb jaren avondwerk gedaan, totdat het tweede kind zich aandeed. Toen werd het ingewikkeld om in de avond te blijven werken. Ik ben overstapt naar gepaste werktijden en die vond ik bij mensen thuis. Na een tijdje vertelde mijn man dat hij een advertentie had gezien in de zorg waar je kon werken en leren tegelijk. Ik heb meteen gesolliciteerd en werd aangenomen. Vanaf die tijd ben ik nooit meer gestopt met leren en werken. Regelmatig zat ik met mijn dochters te studeren aan onze eettafel. Ik heb enorm geboft met mij gezin. Werken, leren, sociaal zijn, moeder en echtgenoot zijn. Wat kan een mens veel aan.

Ik heb veel ouderen verzorgd en vertroeteld. Als kind was ik altijd met ouderen bezig, mijn leeftijdgenoten interesseerden mij niet, daarom had ik weinig vriendinnen. Dit was dus al vastgelegd in mijn DNA. Ik geloof dat mijn levenspad al bij mijn geboorte is vaststond.

Ik ben een natuurmens, ik werk met energie zonder dit is mijn leven voorbij. Dit geef ik door aan mij gezin zodat zij weten waar je vandaan komt en dat is essentieel voor mijn nakomelingen, zonder dat weten ze niet wat hun wortels zijn.

Door gezondheidsredenen was ik genoodzaakt om te stoppen met werken. Er zijn veel ups en downs op mijn pad gekomen. Maar ik heb veel veerkracht, zonder dat zou ik het leven niet

Martha Sabajo

foto: Alisha van Meer

hebben aangekund. Doordat ik veel heb gezien in mij leven weet ik hoe om te gaan met bovenmenselijk pijn. Ik heb verdriet maar ook veel vreugde gekend.

Mijn moeder was een krachtige vrouw en heeft nooit scholing gehad. Zij was een goede vroedvrouw. Daarnaast voerde zij lijkwassingen uit, hierbij maakte zij de overledene schoon en maakte het lichaam klaar voor de uitvaart. Ook gaf mijn moeder kruidenbaden aan kleine kinderen, dat was haar specialisatie.

Zij heeft 12 kinderen grootgebracht. Mijn moeder had een enorme dosis humor en hield van feesten. Ik herken veel van haar eigenschappen in mij. Ze was heel strak in onze opvoeding, ik heb mooie waarden en normen meegekregen.

Mijn vader was een goede masseur en van heinde en ver kwamen mensen hulp vragen aan hem. Voor de massage liet mijn vader de patiënt weten, dat wanneer er na 3 behandelingen geen verbetering was, hij of zij naar de dokter moest gaan. Mijn vader was een goede jager, visser en landbouwer. Hij was lichamelijk oersterk, dat heb ik helaas niet maar ik ben wel geestelijk sterk.

Ik kom voort uit een goede afkomst en ik heb een eigen grote waardevolle cultuur die ik heb meegekregen. Daar ben ik trots op. Nu houd ik mij bezig met mijzelf, dat is wat elk mens zou moeten doen. Stilstaan bij wat jou leven waardig maakt. Er is zoveel te ontdekken en nog zoveel te leren. Actief blijven en zo nu en dan even naar binnen kijken wat zo mooi is in jezelf! Nu mag ik samen met mijn oudste dochter mijn cultuur uitdragen aan mijn mensen, mooier kan het niet. Wasjikwa: ik ben eindelijk in mijn eigen ik (huis) aangekomen!!!!

Workshop hangmat basis 2022

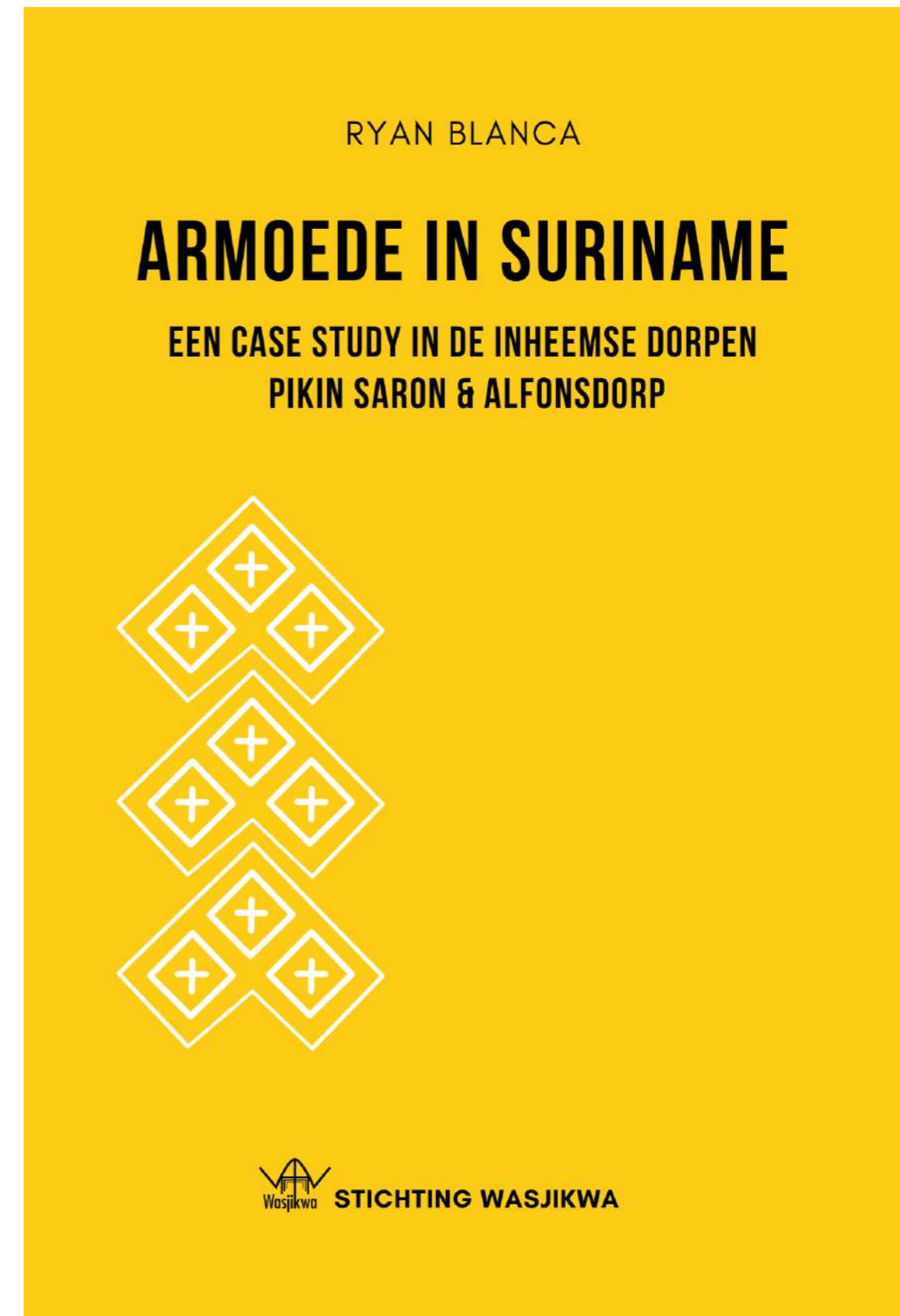

JAARREKENING 2022

LASTEN		BATEN	
Vaste lasten:		Donaties:	
Webhosting	---	Vrienden van Wasjikwa	€ 50,00
Bankrekening	---	Giften	€ 25,00
Oprichtingskosten:		Project inkomsten:	
Notariële kosten	€ 731,00	Wasjikwa Magazine	€ 777,30
		Workshops (handicraft)	€ 300,00
Operationele kosten:		Event (Wasjikwa dag)	€ 2.155,50
Wasjikwa Magazine	€ 550,33		
Workshops (handicraft)	€ 127,00	Totaal	€ 3.307,80
Event (Wasjikwa dag)	€ 2.165,86		
		Resultaat	-€ 266,39
Totaal	€ 3.574,19		

VOORUITBLIK 2023

We zijn in 2022 echt van start gegaan met verbinding maken met de inheemse community d.m.v onze workshops. Dit willen wij in 2023 continueren en verder in kaart brengen wat de behoeftes zijn van de deelnemers. Ook krijgen we meer inzicht in onze eigen expertise op het gebied van ons cultureel erfgoed en wer zetten in op verdere ontwikkeling van onze organisatie en kennisvorming van het team. We hebben blijvende samenwerking bereikt met Stichting Aralez en dit zullen we ook bestendigen ihkv Indigenous Liberation. Hierbij zullen wij onze krachten bundelen om nog meer coalitiepartners bijeen te brengen om onze beweging krachtiger te maken. Het uitgeven van Wasjikwa Magazine heeft ons bewust gemaakt, dat er nog meer behoefte bestaat voor publicaties over inheemse onderwerpen. Onze redactie gaat onderzoeken hoe Wasjikwa het mogelijk kan maken, om meer publicaties uit te brengen in samenwerking met (inheemse) schrijvers. Tenslotte hebben wij behoefte aan een ruimte in Amsterdam voor onze activiteiten. Onze wens gaat uit naar een broedplaats met andere creatieve en maatschappelijke organisaties, waar we door kruisbestuiving en kennisuitwisseling nog meer kunnen leren en groeien. Waar we mooie projecten kunnen bedenken en onze waardevolle cultuur kunnen uitdragen!

Preview publicatie: "Armoede in Suriname: een case study in de inheemse dorpen Pikin Saron & Alfonsdorp in Suriname" door Ryan Blanca

Konokokoja

De Bosgeest, verteld door kèthè Emelina Sabajo

De honingzoeker ging honing losbreken uit bomen. Hij had een kalebas op zijn hoofd gezet en die paste hem naadloos. En terwijl hij honing aan het zoeken was, ontmoette hij een bosgeest. 'Hoe komt het dat je hoofd zo mooi is, jongeman?' vroeg de bosgeest hem. 'Ik heb mijzelf gescalpeerd' antwoordde de man. 'Dat zou mij goed staan' zei de bosgeest. 'zou je mij ook niet kunnen scalperen, zodat mijn hoofd ook zo mooi wordt'.

'Ik kan je zeker scalperen, grootvader' zei de man. 'Ik zal je hoofd villen, maar je moet niet kermen'. Hij maakte een inkeping in zijn hoofdhuid en stroopte zijn hele huid eraf. 'Au!' riep de bosgeest steeds tegen hem. Toen hij klaar was met het villen van het hoofd van de bosgeest smeerde hij het in met peper. 'Au!' zo schreeuwde en kermde de bosgeest voortdurend. 'Ik heb het ook zo gedaan, het deed mij verschrikkelijk veel pijn, maar omdat ik mijn hoofd zo wilde heb ik het verdragen, grootvader' zei de honingzoeker steeds tegen de oude man. Nadat hij klaar was met hem, was er geen hoofdhuid meer op het hoofd van de bosgeest. Na verloop van tijd ontsproot de peper op het hoofd van de bosgeest. Met een hoofd vol wuivende peperstruiken ging de bosgeest voortaan door het leven.

Een andere keer ontmoette de honingzoeker de bosgeest weer. 'Aha! Jij bent toch niet degene die mij heeft laten lijden, jongeman?' vroeg de bosgeest. 'Helemaal niet, grootvader' zei de man, 'ik ben het niet. Hij is lang geleden overleden. De bosgeest antwoordde 'Je lijkt precies op hem, jij moet hem zijn.'

'Ik ben het niet, grootvader' zei de man, 'daar verderop is hij gestorven.' 'Laten we naar zijn overblijfselen gaan kijken' zei de bosgeest. De man nam hem mee, hij wist waar het gebeente van een hert lag, en daar bracht hij de oude man naartoe. 'Hier is hij gestorven, ik weet dat zijn botten hier zijn' zei de man. 'Ha, we moeten op zijn botten dansen!'

Ze gingen toen dansen op de beenderen van het hert. Daar was de man die de bosgeest gescalpeerd had zagezegd doodgegaan. Ze zongen en dansten. Hij heeft een gezicht zonder vlees, tralala, zongen ze. Ze bleven dansen en tenslotte begon de man moe te worden. De bosgeest wist maar niet van ophouden. De joneman werd steeds vermoeder. 'Die opa gaat mij nog ombrengen' zei hij bij zichzelf. Ze gingen steeds harder springen en dansen. En toen de man merkte dat hij te moe werd zei hij, 'Laten we dieper buigen, grootvader, dan dansen we mooier'. Ze bogen dieper en dieper, de bosgeest boog zich steeds dieper. De man duwde vervolgens de bosgeest met zijn zwaarbeladen hoofd op de stenen, en zijn hoofd brak. Hij had de bosgeest gedood. Wak-wak-wak, deden zijn wegvliegende hersenen. Zijn hersenen splitsten zich, dat werden nachtzwaluwen. De oude mensen hebben dat aan mij verteld.

Hara tora dano. - Het is afgelopen

Les 2. Lokonong Djang: Dieren

uit het woordenboek van Arowaka en Arhwaka Lokonong djang

Karina beh (kippen)

Pèro be (honden)

Hananaka (schorpioen)

Adafe (slingeraap)

Sèrhèrhè (Tamarin aap)

Hitoerhi (brulaap)

Kamodo (anaconda)

Maba ojo (honingbij)

Mahèlèro (boa)

Anwana Arhokong (koningsgier)

Barhakata (gordeldier)

Wiribisjiri (spieshert)

Hau (harpij)

Arwha of Kabadaro (jaguar)

Kajakoetsji (kaaiman)

Jowāna (groene leguaan)

Kajakaja (ara)

Oma (piranha)

Interview R-Zine, uitgave van Regenatie Coöperatie
Met dank aan Vincent Deinum & Alisha van der Meer

Keti Koti Festival West:
Inheemse modeshow ism Gran Krutu - 26 juni 2022